

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8Co/466/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5414200667
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. František Potocký
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5414200667.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľa: Mgr. Radovan Birka, so sídlom Plavisko 7, Ružomberok, IČO: 37 574 507, správca konkurznej podstaty úpadcu Elena Chmarová „v konkurze“, nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. N. XXX/X, O. H., t. č. bytom Q. XXXX/XX, O. H., proti odporcovi: O. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. N. XXX/X, . O. H., o zníženie výživného na plnoleté dieťa, o odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín č. k. 6C/24/2014-53 zo dňa 07. mája 2014, takto

rozhodol:

rozsudok okresného súdu zrušuje a vec vracia okresnému súdu na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Okresný súd Dolný Kubín rozsudkom č. k. 6C/24/2014-53 zo dňa 07.05.2014 zmenil rozsudok Okresného súdu Dolný Kubín č. k. 2P/180/2007-46 zo dňa 20.06.2008, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 10CoP/55/2008 zo dňa 11.11.2008, v časti určenia výživného pre odporcu a úpadkyňa Elene Chmarovej „v konkurze“, nar. XX.XX.XXXX, uložil počnúc dňom 18.02.2014 povinnosť platiť na výživu odporcu sumu vo výške 30 % mesačne zo sumy životného minima na nezaopatrené dieťa podľa § 2 zákona NR SR č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov aktuálnej pre daný mesiac, za ktorý je podľa rozsudku povinná platiť výživné, vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred k rukám odporcu.

V odôvodnení konštatoval, že navrhovateľ sa v konaní domáhal úpravy výšky výživného pre odporcu na sumu 27,13 eur mesačne počnúc dňom podania návrhu.

Na základe vykonaného dokazovania okresný súd zistil, že výška výživného, ktorú má úpadkyňa platiť odporcovi, ktorý je jej synom, bola naposledy určená rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín č. k. 2P/180/2007-46 zo dňa 20.06.2008, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 10CoP/55/2008 zo dňa 11.11.2008, v sume 2.300,- Sk (76,35 eur). V tom čase bol ešte maloletý odporca študentom druhého ročníka Obchodnej akadémie v Dolnom Kubíne a členom MHK Dolný Kubín, s čím boli spojené zvýšené výdavky na úhradu športového oblečenia a vybavenia, účasti na hokejových súťažiach a sústrezeniach a klubové poplatky. Otec odporcu i úpadkyňa v tom čase podnikali. U úpadkyne súd vychádzal z čistého mesačného príjmu vo výške 21.600,- Sk a výdavkov na bývanie (v byte jej matky) v sume 3.535,-Sk, elektriku, plyn a rozhlas s TV spolu v sume 1.100,- Sk, splátok lízingu na auto vo výške 5.064,- Sk a viacerých úverov, ktoré však nezohľadňoval. Otec odporcu mal podľa jeho vyjadrenia čistý príjem z podnikania 14.000,- Sk, podľa záverov súdu však bol tento príjem v skutočnosti vyšší.

Dňa 21.12.2009 sa začalo konanie o návrhu odporcu, ktorým sa domáhal zvýšenia výživného voči úpadkyňa na sumu 250,- eur pod sp. zn. 10C/73/2009. V tomto konaní úpadkyňa podala vzájomný návrh, ktorým sa domáhala zníženia výživného na sumu 30,- eur mesačne. Oba návrhy súd rozsudkom č. k. 10C/73/2009-383 zo dňa 11.10.2012, právoplatným dňa 10.04.2013, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 5Co/483/2012-420 zo dňa 19.02.2013, zamietol. V čase rozhodnutia prvostupňového súdu bol odporca študentom 3. ročníka Trenčianskej univerzity, Fakulty sociálno - ekonomických vzťahov

a členom hokejového klubu BULLDOGS 2008. Úpadkyňa bola nezamestnaná, poberala dávky v hmotnej núdzi vo výške 182,92 eur, bývala v byte svojej matky, za ktorý platila zálohové platby 104,01 eur, elektrinu 22,- eur a RTVS 4,64 eur.

Odporca je v súčasnosti študentom 4. ročníka Trenčianskej univerzity Alexandra Dubčeka v Trenčíne, pričom momentálne študuje v Litve, v meste Kaunas. Na strane odporcu od času, kedy bolo naposledy určené výživné, teda došlo k zmene v tom smere, že už nie je študentom strednej školy v mieste svojho bydliska, ale študentom vysokej školy mimo svojho bydliska, momentálne dokonca v zahraničí. S ohľadom na príspevok na tento študijný pobyt súd považoval náklady na tento pobyt za porovnateľné s nákladmi na Slovensku. Na rozdiel od minulosti, v súčasnosti odporca hokej nehráva a nepoberá ani žiadne štipendium.

Zhrnúc tieto okolnosti súd dospel k záveru, že zmeny, ktoré nastali u odporcu nie sú zásadné. V súvislosti s vysokoškolským štúdiom sa mu nepochybne výdavky zvýšili, avšak nemá už výdavky s hraním hokeja. Kým na strednej škole nemal žiadny príjem, na vysokej škole si brigádne privyrába, resp. dostal príspevok na pobyt v zahraničí, ktorý sčasti pokrýva jeho potreby.

Otec odporcu sa stal nezamestnaným, dňom 01.08.2013 bol zaradený do evidencie nezamestnaných, poberal dávky v nezamestnanosti, posledná dávka vo výške 820,50 eur bola splatná dňa 14.02.2014. Dňa 31.10.2013 otec odporcu kúpil dvojizbový byt v Dolnom Kubíne za cenu 32.000,- eur, ktorá bola čo do sumy 24.000,- eur zaplatená z úverových prostriedkov poskytnutých Prima bankou, a. s., v prospech ktorej bolo na byte zriadené záložné právo. Splátky úveru predstavujú 126,01 eur. Okrem vyživovacej povinnosti k odporcovi má jeho otec vyživovaciu povinnosť k synovi J. a k dcére H., ktorá býva s úpadkyňou, a ktorá bola naposledy určená vo výške minimálneho výživného. Na strane otca odporcu tak došlo k zmene pomerov, keďže v čase posledného rozhodovania podnikal a v súčasnosti je nezamestnaný. Jeho príjmy sa tak minimalizovali, nadobudol však do výlučného vlastníctva dvojizbový byt.

Úpadkyňa je poberateľkou dávok v hmotnej núdzi, ktoré boli v období od 1/2014 do 3/2014 vo výške 179,30 eur mesačne, v období 10/2013-12/2013 vo výške 181,17 eur mesačne. Uznesením sp. zn. 4K/3/2013 zo dňa 20.02.2013 bol na jej majetok vyhlásený konkurz. Tak ako v čase posledného rozhodovania, aj v súčasnosti býva v byte, ktorý jej vlastnícky nepatrí. Okrem vyživovacej povinnosti voči odporcovi má úpadkyňa vyživovaciu povinnosť voči dcére H. a synovi J., ktorý s ňou nebýva, a ktorá bola naposledy určená vo výške 63,07 eur. Na strane úpadkyne došlo k zmene pomerov, keďže v čase posledného rozhodovania mala príjem z podnikania cez 21.000,- Sk a v súčasnosti je poberateľkou dávok v hmotnej núdzi.

Najpodstatnejšia zmena pomerov teda nastala u úpadkyne, ktorá má príjem len vo forme dávok v hmotnej núdzi a jej majetok je zahrnutý do konkurznej podstaty, pričom z neho nie je žiadny príjem. Speňaženie tohto majetku pritom úpadkyňa ovplyvniť nemôže. Za súčasného stavu tak nie je v jej schopnostiach a možnostiach platiť naposledy určené výživné. Je pravdou, že nezamestnaným sa stal i otec odporcu, tento však na rozdiel od úpadkyne nadobudol byt v cene 32.000,- eur, s ktorým môže disponovať (prenajať ho, či predať).

Na základe uvedených skutočností, aplikujúc ust. § 62, § 75 a § 78 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rodine“), dospel súd k záveru, že návrh navrhovateľa je dôvodný a výživné pôvodne určené vo výške 76,35 eur znížil na sumu minimálneho výživného vymedzeného v ust. § 62 ods. 3 zákona o rodine, keď jediným príjmom úpadkyne sú dávky v hmotnej núdzi, z ktorých by si mala plniť vyživovaciu povinnosť voči trom svojim deťom.

O trovách konania súd nerozhodoval, keďže súd tak robí len na návrh, ktorý však v prejednávanej veci nepodal žiaden z účastníkov konania.

Proti tomuto rozsudku podal odporca odvolanie, ktorým sa domáhal, aby súd ponechal výživné vo výške ako bolo určené doposiaľ, t. j. vo výške 76 eur.

Poukázal na to, že v súčasnosti je v predposlednom ročníku inžinierskeho štúdia a bude pokračovať v záverečnom ročníku, kde bude mať zvýšené výdavky na pokrytie potrieb štúdia. Má snahu brigádovať, aby nejako prežil a zvýšil si príjem, ale nepracuje na trvalý pracovný pomer a tento príjem sa môže

považovať za náhodný. V poslednom ročníku sa bude musieť sústrediť na diplomovú prácu, preto už nebude môcť ani brigádovať a takto si finančne prilepšiť. Úpadok svojej matky nezavinil, preto nemá byť potrestaný za to, že chce úspešne doštudovať. Pokiaľ správca konkurznej podstaty uviedol, že sa dá predpokladať, že väčšina pohľadávok veriteľov bude uspokojená, vrátane jeho, predpokladá, že vychádzal zo sumy 76,- eur mesačne. Poukázal tiež na to, že odmena správcu je zrejme vyššia než má on určené výživné.

Navrhovateľ v písomnom vyjadrení k odvolaniu odporcu navrhol rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdiť.

Krajský súd ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.), po zistení, že odvolanie podal včas účastník konania (§ 204 ods. 1, § 201 O. s. p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 201 O. s. p.), pričom podanie opravného prostriedku nie je vylúčené ust. § 202 O. s. p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) preskúmal rozhodnutie v rozsahu uvedenom v § 212 ods. 1 O. s. p. a rozsudok okresného súdu podľa § 221 ods. 1 písm. f/, h/ O. s. p. zrušil a podľa § 221 ods. 2 O. s. p. vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

Odvolací súd v prvom rade poukazuje na nemožnosť riadneho preskúmania napadnutého rozhodnutia, vzhľadom na to, že predložený spis okresného súdu neobsahuje všetky dôkazy, ktoré tvorili podklad pre napadnuté rozhodnutie. Z napadnutého rozsudku a zápisnice z pojednávania vyplýva, že prvostupňový súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením listín tvoriacich obsah spisov Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 2P/180/2007, 10C/73/2009, 4P/93/2011 a 5C/116/2013, z ktorých obsahu pri svojom rozhodovaní aj vychádzal, avšak uvedené spisy neboli k spisu týkajúceho sa súdnej veci pri jej predložení odvolaciemu súdu pripojené, pričom v spise neboli založené ani kópie listín, ktoré tvorili podklad pre rozhodnutie. Odvolací súd tak nemal možnosť oboznámiť sa a preskúmať dôkazy, na ktorých okresný súd založil svoje rozhodnutie.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia dospel i k záveru, že odvolanie odporcu je dôvodné.

Hmotnoprávna podmienka zmeny súdneho rozhodnutia o výživnom je upravená v ust. § 78 ods. 1 zákona o rodine. Podľa tohto ustanovenia dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Aby súd teda mohol vo veci výživného rozhodnúť inak, je nevyhnutnou podmienkou zmena pomerov. Nejde pritom o akúkoľvek zmenu, ale len takú zmenu, ktorá má význam pre záver, že výživné stanovené doteraz už nezodpovedá zmenenej situácii, a to tak na strane osôb k výžive povinných, ako aj na strane osoby výživou oprávnenej. V zmysle judikatúry je potrebné prihliadať ku všetkým skutočnostiam, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného, avšak len vtedy môžu byť dôvodom na zmenu vyživovacej povinnosti, keď sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia predchádzajúceho rozsudku. Okresný súd sa uvedeným dostatočne neriadil.

Z napadnutého rozhodnutia okresného súdu vyplýva, že tento pri posudzovaní zmeny pomerov vychádzal z pomerov, ktoré tu boli v čase vydania rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín č. k. 2P/180/2007-46 zo dňa 20.06.2008, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 10CoP/55/2008 zo dňa 11.11.2008. I keď je nesporné, že ide o posledné rozhodnutie, ktorým bola priamo určená výška výživného na odporcu, z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia je zrejmé, že nešlo o posledné rozhodnutie, ktorého predmetom bolo rozhodovanie o výživnom voči odporcovi. Týmto konaním bolo konanie vedené na Okresnom súde Dolný Kubín pod sp. zn. 10C/73/2009, v ktorom súd zamietol návrh odporcu na zvýšenie výživného, ako aj vzájomný návrh matky odporcu na zníženie výživného, a to potom, čo dospel k záveru, že od času kedy bolo naposledy určené výživné na odporcu (v konaní sp. zn. 2P/180/2007) do času rozhodovania nedošlo k zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu predchádzajúceho rozhodnutia. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku pritom nie je zrejmé z akého dôvodu súd neprihliadal na pomery, ktoré tu boli dané v čase tohto posledného rozhodovania. I keď návrh na zmenu výživného bol v konaní sp. zn. 10C/73/2009 zamietnutý, a teda vo výroku predmetného

rozhodnutia nebola uvedená výška výživného, išlo nesporne o rozhodnutie o výživnom. Je teda zrejme, že práve toto rozhodnutie je posledným rozhodnutím o výživnom, v ktorom súd skúmal a hodnotil, či od posledného rozhodnutia o výživnom na odporcu rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín č. k. 2P/180/2007-46 zo dňa 20.06.2008, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 10CoP/55/2008 zo dňa 11.11.2008, do času vydania rozhodnutia vo veci 10C/73/2009 došlo k zmene pomerov. Z napadnutého rozsudku pritom vyplýva, že v čase tohto posledného rozhodovania bola matka odporcu - úpadkyňa rovnako nezamestnaná a poberala dávky v hmotnej núdzi, pričom jedinou zmenou (na strane matky odporcu) oproti tomuto obdobiu je vyhlásený konkurz na jej majetok. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že samotný odporca na pojednávaní dňa 17.04.2014 namietal a poukazoval na to, že od posledného rozhodnutia v roku 2013 sa situácia matky nijako nezmenila, na ktorú skutočnosť okresný súd vo svojom rozhodnutí nijako nereflektoval. Ide pritom o argument, ktorý má pre vec podstatný význam, z ktorého dôvodu bolo potrebné, aby sa okresný súd s týmto argumentom odporcu vo svojom rozhodnutí vysporiadal. Rovnako sa okresný súd v napadnutom rozhodnutí nedostatočne vysporiadal s možnosťami a schopnosťami matky odporcu v zmysle ust. § 75 ods. 1 zákona o rodine s poukazom na skutočnosti uvádzané odporcom na pojednávaní.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V ďalšom konaní okresný súd opätovne vypočuje účastníkov konania, zistí ich aktuálne osobné, majetkové, zárobkové pomery a opätovne vo veci rozhodne, skúmajúc či od posledného rozhodovania o výživnom došlo k zmene pomerov účastníkov konania, ktorá by odôvodňovala zmenu výživného. V prípade, ak vo veci bude opätovne podané odvolanie, okresný súd predloží spis na rozhodnutie o podanom odvolaní vrátane spisov, ktoré boli pripojené a ktorých obsah tvorili listiny slúžiace ako dôkaz v tomto konaní. Pokiaľ nebude možné tieto spisy pripojiť, bude potrebné, aby okresný súd vyhotovil kópie týchto listín a založil ich do spisu. V novom rozhodnutí zároveň okresný súd rozhodne aj o trovách konania (v zmysle § 151 ods. 1 O. s. p. je v prípade vydania rozhodnutia, ktorým konanie končí potrebné rozhodnúť aj o trovách konania), vrátane trov odvolacieho konania.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.